

Zálohovanie na Slovensku

Od 1. januára 2022 majú výrobcovia a obchodníci na Slovensku zákonnú povinnosť zálohovania nápojových obalov. Cieľom zálohového systému je dosiahnuť 90-percentnú návratnosť predaných nápojových obalov do roku 2025, recyklovať ich a využiť pri výrobe nových plastových fliaš a plechoviek.

Zákonná povinnosť zálohovania plastových fliaš a plechoviek na Slovensku nadobudla účinnosť 1. januára 2022. Zálohujú sa všetky plastové a kovové nápojové obaly od 0,1 do 3 litrov, s výnimkou mlieka, nápojov s obsahom mlieka, sirupov a tvrdého alkoholu. Zálohované obaly majú na etikete veľké „Z“ v recyklačných šípkach a text „ZÁLOHOVANÉ“. Výška zálohu je jednotná pre plastové fľaše aj plechovky, 15 eurocentov. Spotrebiteľ pri kúpe zaplatí popri cene nápoja aj záloh 15 eurocentov. Tento poplatok je

uvedený na pokladničnom doklade oddelene od ceny nápoja. Záloh dostane spotrebiteľ späť po vrátení nápojových obalov na odberné miesto, výška zálohu teda nemá vplyv na cenu nápojov. Dôležité je pripomenúť, že zálohované obaly sa vracajú nestlačené, s vrchnákom a čitateľným čiarovým kódom.

ROK 2022 AJ V ZNAMENÍ ZÁLOHOVANIA

Podľa informačného systému Správcu zálohového systému, n. o., bolo k 31. decem-

bru 2022 registrovaných 294 výrobcov s 3 600 aktívnymi EAN kódmi. Do zálohového systému je zapojilo 252 obchodníkov, vďaka ktorým sa do konca roka 2022 vytvorilo približne 3 000 odberných miest, z toho povinných zo zákona je 1 170, a dobrovoľných 1 823 odberných miest po celom Slovensku, ktoré prijímajú obaly dobrovoľne. Nápoje sa vracajú do odberného automatu – zálohomatu vo väčšom obchode, alebo v prípade menších potravín pri pokladni, kde sa načítajú cez ručný skener. V rámci odbernej

siete boli zriadené prevádzky s automatizovaným zberom, v počte 2 276 a 796 odberných miest s ručným zberom. „Vďaka intenzívnemu zapojeniu obchodníkov sa nám podarilo už v úvodnom roku vybudovať odbernú sieť s približne 3 000 zapojenými predajňami. Podporu zálohového systému zo strany obchodníkov vidíme aj v tom, že až 60 % predajní sa do siete odberných miest zapojilo dobrovoľne. Pre automatizované riešenie sa rozhodlo až 75 % prevádzok,“ uvádza Marián Áč, riaditeľ Správca zálohového systému, n. o. A pokračuje: „Spoločnými silami sme už v implementačnom roku vyzbierali viac ako 820 miliónov zálohovaných obalov, pričom na trh bolo uvedených približne 1,1 miliardy zálohovaných obalov. Tieto čísla sú dôkazom, že obyvatelia Slovenska vnímajú pozitívne zmysel projektu, cítia zodpovednosť za ochranu životného prostredia a uvedomujú si potrebu zavádzania procesov cirkulárnej ekonomiky do života, aby sme chránili našu planétu a jej obmedzené zdroje.“

COOP JEDNOTA MÁ NAJVIAC DOBROVOLNÝCH ODBERNÝCH MIEST

So zavedením zálohového systému na Slovensku od 1. januára 2022 spustila domáca maloobchodná sieť COOP Jednota v roku 2022 spolu 1 426 odberných miest. Z toho bolo 1 101 zriadených dobrovoľne, nad rámec povinne zapojených prevádzok. Vyše 1 000 odberných miest je v systéme COOP Jednota zabezpečených automatizovaným zberom PET fliaš a plechoviek, čím sa nezaťažuje personál prevádzok a kapacity na skladovanie nestlačených obalov, ako je to pri ručnom zbere. Počas celého roka 2022 sa postupne do zálohovania zapájali prevádzky, aby zákazníci najväčšieho domáceho reťazca mohli zálohovať čo najpohodľnejšie a v blízkosti svojho domova. „Vďaka širokej sieti odberných miest sme dokázali zabezpečiť odber zálohovaných obalov od zákazníkov aj v obciach, v ktorých by inak túto možnosť nemali. Za rok 2022 sa nám poradilo vyzbierať vyše 140 miliónov zálohovaných obalov, čiže takmer pätinu z celkového počtu vrátených fliaš na Slovensku. Zákazníci sa so systémom zálohovania stotožnili a vo väčšine odberných miest ich najaz vracajú. Počtom odberných miest sme výrazne prispeli k naplneniu celospoločenského cieľa zálohovania na Slovensku, kto-

rý definoval Správca zálohového systému,“ konštatuje Ján Bilinský, predseda Predstavenstva COOP Jednota Slovensko, s. d. Cieľe v oblasti zálohovania sú pripravené aj na ďalšie obdobie. „Nadalej chceme rozširovať

“ SPOLOČNÝMI SILAMI SME UŽ V IMPLEMENTAČNOM ROKU VYZBIERALI VIAC AKO 820 MILIÓNOV ZÁLOHOVANÝCH OBALOV, PRÍČOM NA TRH BOLO UVEDENÝCH PŘIBLIŽNE 1,1 MILIARDY ZÁLOHOVANÝCH OBALOV.

mapu odberných miest o ďalšie prevádzky, ktoré sú v pláne na rok 2023. Všetky naše odberné miesta sú zobrazené na stránke www.jednotne-ekologicky.sk na mape, na ktorej si každý zákazník môže nájsť najbližšie odberné miesto,“ dodáva J. Bilinský.

POZITÍVNE VÝSLEDKY ZÁLOHOVANIA NA SLOVENSKU

Podľa výsledkov aktuálnych analýz OZV NATUR-PACK v roku 2022 výrazne kleslo množstvo plastových fliaš a plechoviek v triedenom zbere. Na základe týchto údajov a tiež dát o rastúcom počte odovzdaných zálohovaných nápojových obalov možno konštatovať, že zálohovanie na Slovensku aktívne funguje. Spotrebiteľia nápojové obaly nekrčia a nevyhadzujú do nádob na triedený zber, ale ich odovzdávajú na odberných miestach. V žltých nádobách na triedený zber výrazne kleslo zastúpenie nápojových obalov na základne hmotnostných aj objemových ukazovateľov. „Pri hmotnostnom vyjadrení, pri vybraných typoch nápojových obalov z plastov, ktoré sú od 1. januára 2022 zálohované a ktoré boli súčasťou triedeného zberu, poklesli z 21,58 % v roku 2021 na 3,14 % v roku 2022. Tento hmotnostný pokles plastových obalov na nápoje predstavuje 85,45 %. Pri objemovom vyjadrení je to ešte väčší pokles. Kým v roku 2021 zaberali nápojové obaly z plastov v priemere až 30,44 %, do polovice roka 2022 poklesla táto hodnota na 4,15 %, čo predstavuje pokles o 86,37 %,“ vysvetľuje Marek Brinzík z OZV NATUR-PACK.

